

L'oblit

Un relat de: [Sibil-la de Fortià](#)

Avui he vist un reportatge a la tele. M'he sentit molt malament... Vull dir que, quantes més imatges em passaven pel davant, més m'anava fent un salt el cor. Testimonis plens de paraules colpidores, amb els fons dels ulls que semblaven de vidre. Durs i fràgils. Engrapats per aquell record que mai es perd... Cap al final, m'han rodolat quatre llàgrimes per les galtes. N'he sentit fins i tot la salaborr als llavis. I m'he arraulit al sofà, tota jo, replegada com si fos una mena de pilota. M'he amagat a dintre meu.

Primer, ha parlat un home gran, com tots els altres. Tenia els ulls voltats d'arrugues, el front encara altiu. Quan ha començat, mirava de somriure. Se'l veia un pèl nerviós. Fa tant temps d'això, que ningú no se'n recorda. Vostè n'ha sentit res, dels seus avis?. No, és clar, tothom ho va voler oblidar. Ha explicat amb minuciositat com se l'havien emportat amb el seu pare. Bevia un glop de llet abans d'anar a dormir. No els esperàvem, sap?. Pensàvem que a nosaltres no ens farien res... La descripció del tren ha estat molt detallada. Se'n recorda de cadascuna de les sensacions que hi va experimentar. Les duu gravades... Parla de la por... S'ha anat calmant a poc a poc. Els nervis li han desaparegut... Amb l'esforç, les emocions, el front se li anava omplint de més arrugues. Com més el mirava als ulls, més hi veia els seus de nen. I a través dels seus, els dels altres, que el voltaven... Ha acotat el cap i jo he pensat que somicava. Aleshores, els pèls del braç se m'han posat dempeus i he sentit a dintre meu la ferum dels cossos que s'amuntegaven al seu voltant. M'han vingut basques. Anguniosa, he dubtat entre anar a buscar un got d'aigua o prémer el comanament a distància un altre cop. Canviar de canal, treure-me'l de sobre.

Vostè n'ha sentit res dels seus avis?. Aquesta frase m'ha retornat sense volta ni volta. El vell ja no parla de l'oblit. Ara repassa la baixada del tren, el que va venir després. L'home que el picava, que li feia comptar en veu alta les fuetades, les pedres que no podia deixar de transportar... Va haver d'aprendre una llengua forastera... Els bocins de pa remullat d'un suc de color indefinit. Cap al final, va semblar-li deliciós... No, el vell ja no parla de l'oblit. Vol desterrar-lo per sempre més i omplir aquesta pantalla que després de tants anys se li ofereix, nua i oberta, per abocar-ho tot. Però joestic fora, a l'altra banda del fil, de la pantalla que ell no veu. I el cap se me'n va cap a una de les primeres frases de l'entrevista, quan encara estava un pèl nerviós... Vostè n'ha sentit res dels seus avis?. No em cal mirar-lo al fons dels ulls ni fer veure que l'escolto, perquè ell no sap que no ho faig. Que ho he estat fent fins ara... No, els avis no me'n va dir res.

A la pantalla, hi han anat apareixen més homes. I més dones. Tots són grans i tenen l'enteniment tan fi que esfereixen. La mirada els delata. Han viscut massa i el seu llegat va mén enllà de la saviesa... Imatges de màquines que escupen foc. Cases fetes trossos. De fons, no hi ha cap música... M'he quedat de pedra. El cor ja no em fa un salt. Me'l sento tan fort que d'un moment a l'altre explotará. S'esquinçará el pit i en sortiran trossos plens de sang. No veig res més... Ara, l'home de la pantalla, el mateix home que ha sortit al principi, torna a parlar. I ho fa molt alt. En té moltes ganes, com si ho volgués explicar tot fil per randa. Sense deixar-se res... Va patir molt... Tinc el cap tan ennuvolat que quasi no l'entenc i, a la vegada, l'entenc massa... Tinc basques altra vegada i penso que aquest cop sí que hauré de treure-ho tot. Que em bull a dintre.

L'home, aquest home del reportatge, el que ha sortit primer i el que torna a sortir ara, té els ulls de pedra. Semblen una muntanya de gel que ningú pot abastar. La veu és greu i fa una mica de basarda. Ho recorda tot i vol deixar-ne empremta. He vingut perquè no s'oblidí mai... De cop, però, el record d'un passat robat que ja no té, que va esperar tant de temps sense cap resultat, el fa miques. El gel es fon i l'home plora... Em sento sola. Tan poqueta cosa, que m'arrauleixo encara més a dintre meu. Vull aixecar-me, sortir d'aquest sofà que em xucla. Trucar al meu avi. Dir-li que no entenc com va poder amagar-m'ho. Per què no me n'havia dit res?... Que és molt valent. I que quan l'he vist al reportatge, m'ha pujat una cosa de l'estómac que no sabia dir què és - que podria ser la llet que m'he pres abans de veure el reportatge, però que també podria ser aquella que es prenia ell quan el van venir a buscar - i m'ha quedat un nus tan gros aquí, a la gola, que mai més podré desfer.